

Розвиток і безпека наших дітей — пріоритетні завдання, кожен прагне використати всі можливості для того, щоб діти вирости здоровими, освіченими й гармонійно розвиненими особистостями. Інтернет може стати в цьому одним з головних помічників.

Довіра

Для підлітків є розповсюдженим той факт, що інколи вони переживають періоди низької самооцінки, шукають підтримки від своїх друзів та менше бажають виправдовувати очікування своїх батьків. Старші підлітки мають потребу ототожнювати себе з якоюсь групою, та бажають незалежності, й вони схильні порівнювати цінності своєї сім'ї та своїх товаришів. У старшому підлітковому віці діти є більш зрілими та готові взаємодіяти зі світом на інтелектуальному рівні. Загалом підлітки відкриті новим ідеям, але їм бракує життєвого досвіду для того, щоб оцінювати себе. Важливо, щоб батьки продовжували відігравати активну роль у контролі використання дітьми Internet.

Що роблять підлітки в онлайні

Підлітки завантажують музику, використовують обмін миттєвими повідомленнями, електронну пошту та грають в онлайн-ігри. Вони активно використовують пошукові сервери для знаходження інформації в Internet. Більшість підлітків відвідувала чат-кімнати, і багато з них брали участь у дорослих або приватних чатах. Хлопці в цьому віці скоріше за все виходять за межі, шукаючи грубий гумор, насильство, азартні ігри та відверті сайти для дорослих. Дівчата, скоріш за все, схильні до розмов в онлайні й більш піддані сексуальним домаганням.

Основна рекомендація, що гарантує безпеку дитини в мобільному інтернеті — довірче спілкування з дорослими. Дитина повинна знати, що головні експерти у всіх життєвих ситуаціях — дорослі. Не повинно бути таких тем, які дитина боялася б обговорювати з батьками й питань, які дитина посоромилася б поставити. На жаль, у багатьох родинах довірчі відносини втрачені, і батьки з дітьми живуть поруч, але не разом. Якщо такі проблеми є у Вас, прочитайте кілька простих рекомендацій, які зможуть відновити довіру у Вашій родині.

Хоча б 15 хвилин у день спілкуйтеся з дитиною так, щоб ви дивилися одне одному в очі. Але тільки не тоді, коли Ви її лаєте! Контакт «очі в очі», повинен асоціюватися в дитини тільки з теплим, довірчим спілкуванням. Починайте й закінчуйте день разом! Будіть дитину вранці, нехай вона бачить Ваш гарний настрій.

Мобільний інтернет і діти різного віку

Дитина старше 14 років — уже досить доросла людина, що вважає, що сама краще знає, як їй треба поводитися, яку музику слухати, що читати, з ким спілкуватися. Цікавтеся всім тим, чим цікавиться Ваша дитина, намагайтеся вникнути в коло її інтересів і спілкуйтеся з нею про них, навіть якщо це «не Ваша тема». Починаючи із цього віку з дитиною можна говорити й про вибір майбутньої професії. А в інтернеті можна знайти безліч інформації, що допоможе дитині визначитися, а Вам — контролювати й,

якщо буде потреба, коректувати вибір дитини, знаходячи більше повну інформацію про переваги й про недоліки різних професій.

Новий драйв сімейного спілкування

Зробіть мобільний інтернет новим засобом сімейного спілкування. Придумайте цікаве для Вас і Вашої дитини хобі, наприклад — шукайте в інтернеті веселі картинки, на якусь тему, або — створіть спільний он-лайн фотоальбом, а фотознімки для нього робіть мобільним телефоном. Під час спільного відвідування мобільного інтернету Ви ненав'язливо можете розповідати дитині про культуру поведінки в мережі, звертати увагу на сховані погрози, аналізувати реакцію дитини на негативну інформацію й т. д.

Розвиватися з інтернетом

Розмовляйте з дитиною про те, що нового й цікавого вона довідалася з мобільного інтернету. Але спочатку — розповідайте, що важливого й корисного Ви робите з його допомогою самі. Разом з дитиною знаходите в інтернеті відповіді на питання, що її цікавлять. Навчіть її, як за допомогою інтернету можна уникнути складних ситуацій, наприклад, не заблукати в незнайомому місці, використовуючи карти; як знайти необхідну інформацію або одержати пораду. Покажіть їй, скільки цікавого і корисного можна знайти в Мережі. Але показуючи дитині багатогранність інтернету, не забудьте розповісти про правильне ставлення до нього. Наприклад, можливість онлайн-спілкування із другом, що живе далеко — це одна із чудових можливостей мобільного інтернету, а от спілкування винятково з віртуальними друзями — це вже крайність.

Обережно, кібер-злочинці!

Як і в реальному житті, в інтернеті можуть зустрітися люди, що бажають утертися в довіру до Вашої дитини з корисливими або злочинними намірами. Щоб убезпечити свою дитину, Вам необхідно знати, якими прийомами злочинці користуються найчастіше:

Намагаються викликати жалість. Наприклад, розкажуть, що їдуть із країни, і не можуть взяти із собою чудового кошеняти, тому шукають гідного для нього хазяїна; запропонують дитині зустрітися й подивитися/забрати нещасну тварину.

Привертають увагу за допомогою незвичайних, яскравих речей, які так подобаються дітям, а потім — пропонують купити/виграти/одержати в подарунок при особистій зустрічі. Штучно підвищують самооцінку дітей, розповідаючи про те, які вони чудові й унікальні, але ніхто, за винятком, зрозуміло, злочинця їх не розуміє. Діти дуже люблять, коли їх хвалять і часто готові на всі, щоб похвали не припинялися.

Звертаються до дитини від імені знайомих, авторитетних для дитини людей. Наприклад, представляються друзями батьків або співробітниками правоохоронних органів і просять вислати важливу конфіденційну інформацію про себе, родину, дім.

Щоб уберегти дитину від таких ситуацій, необхідно багаторазово програти й проговорити з нею подібні ситуації. Дитина повинна навчитися автоматично відповідати або виконувати певні дії. Наприклад — виходити із

чата, коли хтось занадто нав'язливо цікавиться особистою інформацією й обов'язково розповідати Вам про такі спроби! А Вам належить обов'язково повідомляти про інциденти адміністрації сайту, а в окремих випадках — і правоохоронним органам.

Бути культурним в інтернеті

Як привчити дитину коректному поведженню в мобільному інтернеті? Як і у звичайному житті, головним правилом кожної людини повинно бути: «Поводься із іншими так, як хочеш, щоб поводитися з тобою». Намагайтеся донести це правило до своєї дитини на доступних для її віку прикладах, розповідайте, що людині, яку скривдили в інтернеті, так само боляче, якби це відбулося при особистій зустрічі.

Антивіруси й спам-фільтри

Існуючі технології безпеки і технології, що постійно з'являються, здатні не тільки захистити мобільний телефон і комп'ютер, а й уберегти дитину від безлічі помилок. Насамперед, Вам самим варто розібратися в принципах роботи цих програм, встановити й налаштувати їх на Вашому обладнанні, а вже потім — привчати дитину користуватися ними. Як це зробити? Граючи й пояснюючи на простих прикладах і асоціаціях. Для маленьких дітей будуть дієвими такі конкретні приклади, як «адже ми закриваємо наш будинок на ключ, коли кудись ідемо, тому, що не хочемо, щоб хтось сторонній міг увійти й щось у нас украсти». Підліткам же буде цікаво відчувати себе «просунутими користувачами» і довідатися про принципи роботи програм безпеки.

Ніки й паролі

Є таке поняття — особистий простір, а ще прислів'я: «Мій будинок — моя фортеця». Розповідайте дитині на зрозумілих прикладах про те, що таке її особистий простір: його кімната, родина, найближчі друзі, захоплення й т. д. Поясніть, що як і в реальному житті дитина не пустить до своєї кімнати грати чужих, незнайомих людей, і не стане розповідати про себе стороннім дорослим, так і в інтернеті варто обережати свій особистий простір. Для цього в інтерактивному спілкуванні (ICQ, соціальні мережі, чати, форуми) варто використати псевдоніми-ніки — віртуальні імена. Ці імена можуть підкреслювати захоплення дитини, але з них ніхто не повинен здогадатися про її вік, адресу, соціальний статус й т. д. А для електронної пошти необхідно використати простий для запам'ятовування пароль, але не пароль, що асоціюється з дитиною прямо. Щоб пояснити необхідність використання віртуальних імен і паролів хлопчикам можна розповісти історії про шляхетних лицарів, що приховували свої імена й секретних агентів. А для маленьких дівчаток підійде казка про Червону Шапочку.

Небезпечна «полуничка»

Всім відомо, що крім величезної кількості корисної, важливої й цікавої інформації, в інтернеті вистачає й «дорослих» сайтів, відвідування яких може викликати нездоровий інтерес, збентежити або злякати дитину. От кілька рекомендацій, які допоможуть уберегти Вашу дитину від психологічних травм:

➤ Намагайтеся самі, разом з дитиною, знайти коло корисних безпечних сайтів, які вона надалі буде відвідувати. Періодично відвідайте їх разом. Ніколи не відмовляйтеся від пояснень, якщо дитина звернулася до Вас із питанням на делікатну тему. Дитина повинна знати, що у Вас вона може отримати всі необхідні роз'яснення.

➤ Регулярно розмовляйте з дитиною про те, які сайти вона відвідала і що цікавого там довідалася. Не забувайте самі розповідати й показувати, що корисного Ви знайшли в інтернеті.

➤ І найголовніше — не слід лаяти дитину, якщо вона відвідала «дорослий» сайт. Пам'ятайте, що інформація й життєві ситуації бувають приємні й корисні, а не гарні і погані, як ми звикли думати. Якщо інформація негативна, ми повинні зрозуміти, чому корисному вона може нас навчити — бути акуратними, уважними, відповідальними, довіряти, але перевіряти, поважати себе й т. д. Навчить Вашу дитину поважати себе. Розповідайте, що людина, яка себе поважає, не буде дивитися всяку дурницю.

Інтернет-залежність і як з нею боротися

Ризику стати інтернет-залежним найбільше схильні діти, у яких не складаються відносини з однолітками й батьками, які намагаються віднайти заміну живому спілкуванню у віртуальних іграх і чатах. Тут, у розмові з дитиною важливо не протиставляти інтернет реальному життю, а показати, як вони можуть доповнювати одне одного! Ваша дитина занадто захоплена іграми-стрілялками? Відмінно, запропонуєте їй стати сильним героєм не тільки на екрані мобільного телефону або монітора, а насправді зайнятися спортом, навчитися прийомів самооборони й т. д. Сходіть разом у спортзал, знайдіть підходящу спортивну секцію.

Підказки з безпеки

➤ Створіть список Правил користування Internet вдома за участю ваших дітей. Туди ви маєте включити типи сайтів з необмеженим доступом, години користування Internet та рекомендації зі спілкування з іншими в онлайні, включаючи чат-кімнати.

➤ Тримайте комп'ютери з Internet-з'єднанням у відкритій зоні, поза межами кімнати вашої дитини.

➤ Поговоріть зі своїми дітьми про їхніх онлайн-друзів та те, чим вони займаються так, як ви б говорили про будь-яких інших друзів або заняття. Це включає розмови з вашими дітьми про список миттєвих повідомлень і про те, щоб вони не спілкувалися з незнайомцями.

➤ Вивчіть інструменти для фільтрування Internet (такі як Батьківський контроль в Windows Vista) як один із додаткових - але не замінюючих - методів батьківського контролю.

➤ Знайте, які чат-кімнати та дошки повідомлень вони відвідують та з ким розмовляють.

➤ Рекомендуйте їм використовувати контрольовані чат-кімнати, та наполягайте на тому, щоб вони залишалися в публічних зонах чат-кімнат.

➤ Наполягайте на тому, щоб ваші діти ніколи не погоджувалися зустрічатися зі своїм онлайн-друзем.

➤ Навчіть своїх дітей ніколи не давати про себе інформацію по електронній пошті, в чат-кімнатах, дошках оголошень, реєстраційних формах і персональних профілях, а також при участі в онлайн-конкурсах.

➤ Навчіть своїх дітей не завантажувати програми, музику або файли без вашого дозволу. Спільний доступ до файлів, отримання текстів та картинок з Інтернету може порушувати закони про авторські права.

➤ Скажіть своїй дитині розповідати вам про те, що або хто в онлайн-примушує її почувати себе незручно або налякано.

➤ Будьте спокійними та нагадайте своїм дітям, що у них не виникне проблем, якщо вони про щось вам повідомлять. (Важливо, щоб ваша дитина не думала, що її позбавлять привілеї користуватися комп'ютером). Прочитайте більше про те, як діяти з онлайн-хижаками та кіберхуліганами.

➤ Поговоріть із своїми дітьми про онлайн-порнографію та направте їх на позитивні сайти про здоров'я та сексуальність.

➤ Допоможіть дітям захиститися від спаму (EN). Скажіть їм не давати свої адреса електронної пошти, не відповідати на "сміттєву" пошту та використовувати фільтри електронної пошти.

➤ Знайте, які сайти відвідують ваші діти. Перевірте, щоб вони не відвідували сайти з агресивним змістом, або самі не розміщали персональну інформацію та фотографії.

➤ Навчіть своїх дітей відповідальному та етичному поведженню в онлайні. Вони не повинні використовувати Internet для розповсюдження пліток, хуліганити або загрозувати іншим.

➤ Переконайтеся, що ваші діти-підлітки консультуються з вами, перш ніж проводити в онлайні якісь фінансові операції, включаючи замовлення, купівлю або продаж.

➤ Обговоріть онлайн-азартні ігри та їхні потенційні ризики зі своїми дітьми-підлітками. Нагадайте їм, що їхні азартні розваги в онлайні є незаконними

➤ Створюйте різні облікові записи на Вашому комп'ютері для дорослих і дітей. Це допоможе не лише забезпечити дитину, але і зберегти Ваші особисті дані.